

ตัวชี้วัด 2.2 ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) (รอบ 5 เดือนหลัง)

เอกสารสรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของหน่วยงานเพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้สำคัญที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน

กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) เพื่อพัฒนาหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องของเทคโนโลยี และสามารถปรับตัวได้ จะต้องเป็นหน่วยงานที่สร้างความสามารถของพนักงานให้มีการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง หน่วยงานนั้นก็คือการสร้างองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ตามพันธกิจกรมอนามัยในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ถือเป็นหนึ่งของการขับเคลื่อนงานตามพันธกิจกรมอนามัย เพื่อสร้างสังคมรอบรู้สู่การมีสุขภาพดีทุกช่วงวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน กรมอนามัยจึงได้กำหนดให้มีกองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพขึ้น โดยมีภารกิจ คือ 1) จัดทำร่างนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในระดับชาติ 2) ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษา วิจัย พัฒนา องค์ความรู้และนวัตกรรมการ ส่งเสริม ความรอบรู้ด้านสุขภาพและถ่ายทอดสู่ภาคีเครือข่าย 3) ประสานความร่วมมือ และผลักดัน ให้ หน่วยงาน ภาคการศึกษา หน่วยบริการสุขภาพ สถานประกอบการกิจการ NGO และชุมชน จัดการปัจจัยแวดล้อมให้เป็นหน่วยงานรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy Organization) 4) พัฒนาระบบการสื่อสารความรอบรู้ด้านสุขภาพ และเฝ้าระวังข่าวปลอม (Fake News) 5) สนับสนุนการเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะกำลังคน ให้สามารถขับเคลื่อน การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพตามนโยบายและยุทธศาสตร์ 6) กำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ขับเคลื่อนการสร้างความรู้ด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ 7) ทำหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสถาบันความรู้ด้านสุขภาพแห่งชาติ (National Health Literacy Institute) 8) สร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรอบรมเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารสาธารณสุขอำเภอ ระดับสูง (ผบส.2) และ หลักสูตรอบรมนักส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพมืออาชีพ (HL Coach) ทั้งนี้ เรื่องความรอบรู้ด้านสุขภาพเป็นนโยบายกรมอนามัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี โดยการขับเคลื่อนพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข ภาคีเครือข่าย เครื่องมือ กลไก และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ สู่เป้าหมายประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และสามารถป้องกันและลดโรคที่ป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จและสิ่งที่สะท้อนปัญหาอุปสรรคของกองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ

1. วัฒนธรรมองค์กร เนื่องจากองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพูดคุยติดต่อสื่อสาร หากคนในองค์กรไม่มีปฏิสัมพันธ์กันจะทำให้องค์กรไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ แต่หากคนในองค์กรยอมรับที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือมุมมองบางด้านที่เป็นอุปสรรคออกไป จะทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สุขภาพ

2. บุคลากร การเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลจะต้องไม่เกิดบนพื้นฐานของการบังคับ จะต้องมีการเรียนรู้ด้วยความสมัครใจบุคลากรบางคนไม่ชอบความเปลี่ยนแปลง อาจจะเป็นปัญหาสะสมที่พบได้บ่อยในหน่วยงานราชการ และ ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนพอสมควร เช่น ส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมหลักจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ เป็นต้น

3. ระบบความดีความชอบ เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจหรือแรงจูงใจอาจจัดให้มี รางวัลแก่หน่วยงานที่มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น การประกาศยกย่องชมเชย มอบของรางวัล เป็นต้น

4. ด้านการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับความผิดพลาด เนื่องจากสังคมวัฒนธรรมเรามองว่าความผิดพลาดเป็นเรื่องไม่ดี ต้องหลีกเลี่ยงหรือถ้าเกิดขึ้นแล้วก็ต้องปกปิดมิดชิด ไม่มีการให้ความรู้ เราจึงได้เรียนรู้จากมุมมองด้านเดียวคือมุมมองด้านความสำเร็จ โดยไม่ได้เรียนรู้ว่าก่อนจะมีความสำเร็จต้องผ่านสิ่งใดมาบ้าง ไม่เคยเรียนรู้ว่า อะไรผิดควรหลีกเลี่ยงหรือมาวิเคราะห์กันว่าเราจะตอบสนองต่อปัญหาอย่างไร แต่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นในระยะยาวทั้งในแง่ตัวบุคคลและองค์กร เช่น ประชุมทบทวนผลการดำเนินงานของหน่วยงาน เป็นต้น

การพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ (กพว.) หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

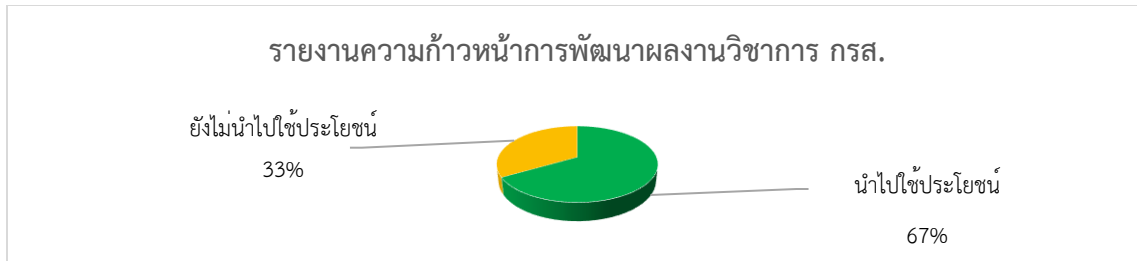
เป้าหมาย

1. พัฒนาศักยภาพส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ
2. พัฒนาค้นคว้าข้อมูล ความรู้ด้านการส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ
3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัยและด้านวิชาการ

การดำเนินการส่งเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ข้อมูล รอบ 5 เดือนแรกที่ผ่านมา
 การดำเนินงาน ตัวชี้วัด 2.2 ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) รอบ 5 เดือนแรกเป็นไปตามแผนที่หน่วยงานวางไว้ มีการแลกเปลี่ยนกันในการประชุมหน่วยงานแต่ละเดือน และ จัดประชุมขับเคลื่อนและพัฒนาวิชาการ กพว.หน่วยงานตามแผนให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ของหน่วยงาน

1. Evaluation of SASUK OON-CHAI, a supportive process for organizational health literacy improvement for government health care unit
2. The Association between Community Health Literacy and Individual Health Literacy
3. เสริมพลังอำนาจชุมชน ด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและโรคอุบัติใหม่ ด้วยชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ : อะไร อย่างไร และทำไม?
4. การศึกษาวิจัย เบื้องหลัง สาสุข อุ้มใจ ชาเลนจ์ 2567
5. การพัฒนาและทดสอบคุณภาพของแบบสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพ สำหรับประชาชนไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป ฉบับย่อ (17 คำถาม)
6. คู่มือหลักสูตรอบรมเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารสาธารณสุขอำเภอระดับสูง รุ่นที่ 2

มาตรการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการของกองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ ดังนี้

1. มาตรการขับเคลื่อนงานความรู้ด้านสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
2. มาตรการยกระดับหน่วยงานสู่องค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ
3. มาตรการขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนาให้เกิดความรู้ด้านสุขภาพในหน่วยงาน
4. มาตรการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมนวัตกรรมความรู้ด้านสุขภาพ
5. มาตรการสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ด้านสุขภาพ

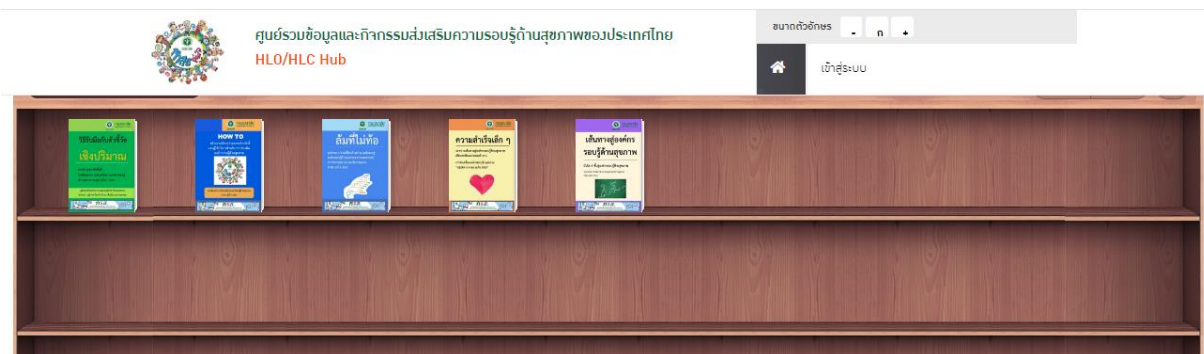
คลังข้อมูลที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ

1. ห้องสมุดสาสุขอุ่มใจ
2. คลังความรู้เพื่อประชาชน (อนามัยมีเดีย)

คลังข้อมูลวิชาการของกองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ

“ห้องสมุด สาสุขอุ่มใจ”

<https://sasukoonchai.anamai.moph.go.th/library.php>

“อนามัยมีเดีย”

<https://multimedia.anamai.moph.go.th>

